

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie J. K.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 lutego 2025 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 8 grudnia 2023 r., sygn. VIII AKa 5/23

uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 13 października 2020 r., sygn.

akt VIII K 17/17 i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539 e § 2 k.p.k.

postanowił

1. oddalić skargę;
2. zwolnić oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania skargowego, obciążając nimi Skarb Państwa;
3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. D., Kancelaria Adwokacka w W. jako obrońcy oskarżonego J. K. wyznaczonemu z urzędu, kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23% VAT, z tytułu sporządzenia i wniesienia skargi.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 13 października 2020 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 17/17 uniewinnił J. K. od czynów zarzucanych mu aktem oskarżenia stanowiących przestępstwa z art. 282 kk w zw. z art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w związku z art. 4 § 1 k.k., oraz z art. 282 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art.

65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

Na skutek apelacji prokuratora i obrońców, Sąd Okręgowy w Warszawie, wyrokiem z 8 grudnia 2023 r., sygn. akt VIII AKa 5/23 uchylił m.in. rozstrzygnięcie z pkt. III zaskarżonego wyroku, czyli uniewinnienie J. K. , co do czynu zarzucanego w pkt. III aktu oskarżenia i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Skargę na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie złożył obrońca oskarżonego, w której zarzucił rozstrzygnięciu: obrazę przepisów postępowania stanowiącą bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegające na wydaniu przez Sąd Apelacyjny w Warszawie wyroku z dnia 8 grudnia 2023 r., sygn. akt VIII AKa 5/23 w nienależytym składzie, to jest takim, w którym udział brały osoby powołane na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie/Sądu Okręgowego w Lublinie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę, prokurator wniósł o oddalenie wniesionej skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedziona przez obrońcę skarga nie zawierała argumentacji mogącej skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Na podstawie art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Wynikający art. 539a § 3 k.p.k. nadzór Sądu Najwyższego nad przestrzeganiem normy określonej w art. 437 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym sprowadzać się może jedynie do oceny zasadności podjęcia decyzji kasatoryjnej przez sąd odwoławczy, a nie zasadności samego środka odwoławczego (apelacji). Skarga na wyrok sądu odwoławczego nie ma też charakteru *sui generis* "superapelacji", która

nakazywałaby Sądowi Najwyższemu przejmować rolę sądu odwoławczego i ponownie oceniać zarzuty apelacyjne.

Skarżący podniósł w skardze zarzut wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w przepisie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającej na tym, że w składzie orzekającym sądu *ad quem* brali udział sędziowie: SSA X.Y. oraz SSA X.Y.1, powolni na stanowisko sędziego sądu okręgowego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3).,

Przechodząc do licznych w ostatnich latach poglądów doktryny na temat okoliczności związanych z wadliwością procesu nominacyjnego w kontekście nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wskazać należy, co następuje.

W uzasadnieniu skargi jej autor powołuje się na uchwałę składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20, OSNK z. 2/2020, poz. 7), zgodnie z którą: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności” (pkt 2 uchwały). Zgodnie więc ze stanowiskiem zaprezentowanym w uchwale zmaterializowanie się uchybienia polegającego na nienależytej obsadzie sądu mającej wynikać z udziału w procesie nominacyjnym wymaga każdorazowo wskazania wpływu wadliwości procesu nominacyjnego na treść zaskarżonego orzeczenia. Skarżący się z tej powinności nie wywiązał, nie wskazując w treści kasacji na jakiekolwiek okoliczności dotyczące wpływu wadliwego powołania na treść orzeczenia.

Należy mieć również na uwadze, że ww. uchwała nie ma waloru normatywnego, co wynika wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w z 20 kwietnia 2020 r., o sygn. U 2/20. W wyroku tym Trybunał stwierdził, że wskazana uchwała Sądu Najwyższego jest niezgodna z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm. OTK-A 2020, poz. 61 (Dz. U. z 2020 r. poz. 376)).

Odwołując się do stanowiska zawartego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 23 września 2021 r., sygn. IV KZ 37/21, które Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie w pełni podziela, od strony formalnej nie ma instrumentów prawnych po stronie jakiegokolwiek organu, w tym i Sądu Najwyższego, służących do tego, by weryfikować i negować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w aspekcie ich obowiązywania, potencjalnych intencji Trybunału w zakresie orzekania, czy wreszcie poddawać kontroli poszczególne składy sędziowskie, w których orzeczenia te były wydawane. Przechodząc dalej, do poglądów doktryny, przytoczenia wymaga treść uchwały SN z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022/6/22), na którą również powołuje się skarżący, w której Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że brak jest podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Reasumując powyższe, autor skargi winien wskazać konkretne argumenty uzasadniające, że jego zdaniem sędziowie SSA X.Y. oraz SSA X.Y.1 nie spełniają minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości przy rozpoznaniu niniejszej sprawy. Skarżący takich argumentów skutecznie nie wskazał.

Sąd Najwyższy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania skargowego, obciążając nimi Skarb Państwa, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.

Uwzględniając wniosek obrońcy ustanowionego celem sporządzenia skargi, na podstawie w zw. z § 2 pkt 1, § 4 pkt 3 i § 17 ust. 4 pkt 3 w zw. z § 24 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu(t.j. Dz.U.2024, poz. 763) zasądzono na jego rzecz kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie skargi.

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł]